

NIEUWS

Nieuws van fc Wit

Komend voorjaar gaat Jan de With na achttien jaar de fokcommissie Witte geiten verlaten. De commissie gaat op zoek naar een nieuw bestuurslid en kandidaten kunnen zich melden.

32 fokkers hebben per mail of post hun stem uitgebracht over de twee voorstellen bij de Witte geiten. Met ruime meerderheid is voorstel JVR x JVR = JVR aangenomen. Dit wordt bij de levende dieren met terugwerkende kracht aangepast. Het voorstel 'bokken zonder bekende afstamming inzetten' is ook aangenomen en met een goed werkend raspercentage in ZOOeasy gaat dit met terugwerkende kracht in op 01-01-2020.

Foto: Theo van der Meer

Nooro's Roza 26 was tijdens de tweede opnamedag van Wit en Bont het dier met de hoogste herkeuring.

VAN DE ZIJLIJN

Frans Stolk
Tienhoven aan de Lek

Kwaliteit, ondanks beperkingen

De vorige keer sprak ik de hoop uit dat wij elkaar spoedig weer zouden ontmoeten, maar gezien het hoge aantal nieuwe besmettingen met het coronavirus van de laatste tijd, zit het er voorlopig niet in, vrees ik. Iedereen mag iets van de nu geldende adviezen vinden, maar iemand met een gezond verstand kan volgens mij ook de juiste beslissingen nemen. Het zou toch fantastisch zijn als het leven weer normaal kan worden voortgezet. In elk geval sterkte voor iedereen!

Een compliment wil ik geven aan al diegenen die zich voortdurend inzetten om het reilen en zeilen binnen de fokkerij een redelijke voortgang te laten hebben. Fokcommissies, die steeds proberen om de regels die er zijn zo ruim mogelijk te interpreteren om iedereen de kans te geven verder te komen, en het stamboek met de bijbehorende erkenning te beschermen. Een versoepeling van de fokkerij geeft mogelijkheden en ook wel garanties en het is prettig te weten dat de commis-

siebesturen nooit over één nacht ijs gaan. Ondanks de beperkingen wordt er kwaliteit geleverd. Hulde. Door het enthousiasme van een kleine groep kan een veel groter aantal liefhebbers worden aangestoken en gaan meedoen. Als het vertrouwen in elkaar aanwezig is, zijn er geen onoverkomelijke belemmeringen om tot het gewenste doel te komen. Voor- en tegenstanders zetten de lijnen uit om te komen tot een voorstel dat na discussie kan worden aangepast en/of direct aanvaard. Als je op deze manier samen nog beter kunt worden, plukt iedereen hiervan de vruchten.

Tot besluit wil ik toch weer hopen dat er door het gedrag van de mensen in de samenleving, een verlaging komt van het aantal besmettingen en dat elke dag zonder sleur er weer uitziet zoals wij dat aan het begin van dit jaar gewend waren. Het neemt niet weg dat wij, ook met zijn allen, moeten proberen om door te gaan met de activiteiten die ons dierbaar zijn. Een goede gezondheid gewenst!

Brief van de NOG

Geachte liefhebbers van geiten,

Door corona is ons leven vanaf maart drastisch veranderd ten opzichte van wat wij gewend waren. Vanwege de door de overheid opgelegde beperkingen en richtlijnen kwam het openbare leven afgelopen voorjaar voor een groot deel tot stilstand. Hierdoor werden ook bijeenkomsten die door ons, fokcommissies en verenigingen, zouden worden georganiseerd geannuleerd. Ook de in de zomer geplande keuringen konden niet doorgaan.

In het najaar van 2019 zijn achttien enthousiaste liefhebbers gestart met de cursus voor keurmeester, maar helaas hebben wij de opleiding tijdelijk moeten onderbreken.

In de loop van de zomer hebben verschillende fokcommissies nog opnamedagen voor geiten en bokken kunnen organiseren en hebben wij vanuit de NOG op verzoek van bedrijven nog een paar huiskeuringen kunnen uitvoeren. In Zuid-Nederland heeft men vanuit de kring een online geitenkeuring gehouden en de bokkenkeuring Lexmond is op dezelfde wijze doorgegaan. Hulde voor dit initiatief en verheugend dat wij – door innovatief te zijn – toch bezig blijven. Ook de complimenten voor de keurmeesters die belast waren met de beoordeling van de opgegeven dieren.

Eind augustus heeft het NOG-bestuur de ontstane situatie en ons eigen handelen geëvalueerd, en is gesproken over hoe nu verder te gaan. Richtlijnen en beperkingen door corona zullen ook komend jaar aan de orde zijn. Vanuit dat perspectief hebben wij besproken:

- de ALV die in oktober nog op het programma stond gaat niet door;

- de bijeenkomst van NOG met fokcommissies is gepland op zaterdag 24 oktober a.s. te Harderwijk;
- de ALV is nu gepland op zaterdag 24 april 2021, wij kunnen nog niet inschatten in welke vorm wij dat kunnen organiseren, de digitale mogelijkheden gaan wij onderzoeken. Nadere berichtgeving volgt komende winter; wellicht gaan wij investeren in ICT om digitaal te vergaderen, de mogelijkheden worden de komende tijd onderzocht;
- hoe verder te gaan met de cursus voor keurmeesters wordt nader onderzocht;
- wij hopen dat wij komende zomer, met eventuele aanvullende maatregelen, weer in staat zijn om keuringen te organiseren. Wij gaan als NOG inventariseren op welke wijze wij hierbij organiserende instanties kunnen ondersteunen.

Ondanks alle beperkingen die nu gelden en ondanks alle onzekerheden over het verloop van corona, geven wij de moed niet op. Wij hopen dat ook de fokkers, afdelingen, kringbesturen, fokcommissies et cetera de moed en kracht hebben om door te gaan. Met name door ziektes hebben wij in het verleden ook de nodige problemen moeten overwinnen. Onze insteek is om dienstbaar en ondersteunend te zijn richting fokkers en de verschillende organisaties die ons sinds jaar en dag helpen. Wij houden ons aanbevolen voor goede suggesties die ons kunnen helpen om de huidige problematiek het hoofd te bieden.

Namens het bestuur van de NOG,
Sietse van der Wal, voorzitter

Toggenburgerfokkers 'door de bocht'?

Tijdens de algemene ledenvergadering van de Fokgroep Toggenburger in november 2019 zijn de vrij stringente eisen met betrekking tot de selectie van bokmoeders en de inzet van bokken besproken. Zijn ze nog wel van deze tijd waarin fokkers graag maximale keuzevrijheden wensen, de inteeltproblematiek hand over hand toeneemt en de EU-stamboek-erkenning door deze regels ter discussie staat?

Het bestuur heeft nu een voorstel omtrent deze eisen opgesteld en hoopt middels een binnenkort uit te voeren 'online ledenraadpleging' zo mogelijk tot besluitvorming te komen. Het voorstel zou voor een fundamentele koerswijziging van de Toggenburgerfokkerij zorgen. Het houdt feitelijk in dat volbloed Toggenburger x volbloed Toggenburger is volbloed Toggenburger (JVR x JVR = JVR). Het betekent een verruiming van de mogelijkheden voor de fokker, van fokken met bokmoeders A en B tot fokken met dieren die alleen volbloed zijn. De

Tweede opnamedag Wit en Bont

Op zaterdag 12 september 2020 organiseerden de fokcommissies Bont en Wit nog een opnamedag.

Achttien fokkers hadden zich opgegeven met 70 dieren, waarvan 22 Bont. Elk koppel inspecteurs had een rasgebonden inspecteur van Wit (Anema, Bierhof en Hoekstra) en ook de twee rasgebonden inspecteurs van Bont (Bierhof en Ponne-de Vries) werden ingedeeld. Lieuwe Anema en Theo van Herwerden namen het noorden voor hun rekening. Negen fokkers met 8 geiten en 23 bokken waarvan 5 Bonte. Conclusie van Anema: "Algemene indruk van de dieren was goed. Type en ontwikkeling goed tot zeer goed, maar uiers en benen hielden niet over."

Op vier adressen in het midden van het land namen Herman Hoekstra en Renske Ponne-de Vries 20 dieren op, waarvan 8 Bont. Het koppel Henk Bierhof en Theo van der Meer nam in het zuiden 19 dieren op waarvan 9 Bont. Zij begonnen bij Huib Noordermeer en deze Witfokker kreeg er twee nieuwe A-geiten bij. De Nationaal kampioen van vorig jaar Nooro's Roza 24 kreeg 90 punten voor AV en haar tweejarige dochter Roza 26 maar liefst 91 punten. In Brabant werden ook prima dieren voorgebracht. De tweejarige Hugo 5 van O'dam van Adrie de Wild-van Maurik kreeg 89 punten en Odilia 25 van Piet Dirven 90 punten voor AV. Odilia is een kruising van een Bonte geit en een Witte bok en Hugo 5 een kruising van een Witte geit en een Toggenburger bok. Dirven had ook de hoogste jaarling van de dag: de bruinbonte Lieve Shiba 8 kreeg 88 punten voor AV.

De hoogste jaarling tijdens de opnamedag was Lieve Shiba 8 van Piet Dirven.

P4 Lewalt van Goffe de Boer was het Witte boklam met de hoogste punten.

belangrijkste argumenten op een rij:

- Verplichte stamboekopname van bokken en in het bijzonder jonge bokken hoeft niet meer.
- Stamboekopname van geiten en bokken blijft gewenst, waardoor het kwaliteitskeurmerk in stand blijft.
- Bevordering van meer genetische spreiding in de populatie hetgeen gezien de inteeltproblematiek dringend nodig is: vergeten bloedlijnen waarbij dieren generaties lang niet in het stamboek zijn

opgenomen, komen bijvoorbeeld weer beschikbaar voor de fokkerij.

- De mannelijke nakomelingen van nog niet in het stamboek opgenomen moederdieren (dus niet afkomstig van een bokmoeder A of B) mogen ingezet worden voor de fokkerij.
- EU-erkenning blijft behouden en is in lijn met de doelstelling van de Stichting Zeldzame Huisdierrassen.
- Dit bestuursvoorstel past bij de mentaliteit van de hedendaagse fokker: zelf bepalen met welke dieren je de fokkerij bedrijft.

Gebruik van ZOOeasy binnen de NOG

In april 2019 nam de NOG het stamboekprogramma ZOOeasy in gebruik. Met de introductie werd het voor fokkers mogelijk zelf middels een eigen inlogprocedure rechtstreeks inzicht te krijgen in de inhoud van de database met alle gegevens over afstamming, melklijsten en stamboekopnames van alle 185.000 binnen de NOG-database geregistreerde dieren. Sommige lijnen zijn zelfs terug te halen tot in de jaren dertig. Inmiddels hebben ruim 160 fokkers een account.

In de afgelopen periode is het nodige herstelwerk uitgevoerd in de database. Er zaten zogenaamde 'loops' in, wat automatisch betekent dat de afstamming niet kan kloppen. Dieren die volgens de registratie hun eigen voorvader of -moeder waren, wat uiteraard niet kan. De meeste van deze fouten zaten in de periode vóórdat de NOG beschikte over een stamboekprogramma. Destijds werden gegevens ingevoerd van dieren die op handgeschreven jongveekaarten stonden. Daarbij zijn door de enorme hoeveelheid begrijpelijk genoeg ook fouten gemaakt. De loops zorgden ervoor dat het raspercentage en de inteeltcoëfficiënt niet goed berekend konden worden. Het lijkt erop dat dit probleem nu opgelost is. Sommige lijnen zijn daardoor eerder afgesneden, maar beter dat dan niet kloppende gegevens. Ook kwam het een enkele keer voor dat een vader of moeder jonger was dan een dier zelf. In die gevallen is de juiste afstamming helaas veelal niet meer te achterhalen. Ten slotte is soms de geboortedatum aangepast: 20 jan 1981 werd dan 20 januari 1982 als evident was dat 1982 het juiste jaar moest zijn, gerelateerd aan bijvoorbeeld nakomelingen. Een reden om over te gaan op ZOOeasy was, naast de mogelijkheden tot inzien van alle gegevens door de fokkers zelf, de mogelijkheid om eenvoudig dingen aan te passen als fokcommissies hiertoe een verzoek indienen bij het NOG-bestuur. Enkele voorbeelden van inmiddels doorgevoerde aanpassingen zijn:

- Bij Toggenburgers de modelgeiten en -bokken. Deze zijn geregistreerd in de 'extra velden' onder het item 'predicaat'. In het vorige

systeem bestond die mogelijkheid niet.

- De onlangs vastgestelde predicaten bij Boergeiten staan nu geregistreerd in ZOOeasy.
- Ook de aanpassingen in de beoordeling van de bilbespiering bij Boergeiten was met een door de beheerders van de NOG zelf uit te voeren aanpassing eenvoudig te registreren en verwerken op de stamboekformulieren.

De reacties van fokkers die regelmatig terugkeren in het stamboekprogramma zijn positief. Na wat oefenen en spelen – je kunt hierbij niets blijvend beschadigen – wordt het steeds leuker om in de database te kijken. Bovendien kun je foto's van je eigen geiten toevoegen, als die dieren tenminste nog op je stallijst staan. Mocht je van oudere dieren die inmiddels dood zijn foto's willen toevoegen, dan kunnen de beheerders dat voor je doen. Stuur dan een e-mail met de foto met naam en levensnummer naar beheer.nog.zooeasy@gmail.com. Zo kunnen fokkers samen de database verrijken.

HOOGST OPGENOMEN DIEREN - OPNAMEDAG WIT EN BONT

Wit boklam	P4 Lewalt van G. de Boer met AV 85
Witte bok	Hugo 5 v. O'dam van A. de Wild-van Maurik met AV 89
Witte jaarling	Nooro's Roza 27 van H. Noordermeer met AV 86
Witte herkeuring	Nooro's Roza 26 van H. Noordermeer met AV 91
Bont boklam	CB Olof van P. Dirven met AV 86
Bonte bok	Driesprong Marinus van H. Boer-Woldijk met AV 87
Bonte jaarling	Lieve Shiba 8 van P. Dirven met AV 88
Bonte herkeuring	Gerda 241 van de Glindehof van fam. Dominé met AV 87

VOLGEND NUMMER

SECRETARIS

Stichting Vakblad Geitenhouderij

Jos van Wegen

Sluiskeshoeven 72, 5244 GR Rosmalen

Tel. (06) 53 16 91 82 E-mail: jos.wegen@planet.nl

AFSLUITDATA

Redactionele stukken: 26 november 2020

Advertenties: 27 november 2020

De volgende Geitenhouderij verschijnt op: 18 december 2020